

Positie Thuiskopie 15 oktober 2009

- Op grond van de Nederlandse wet mag een consument een kopie maken van een beschermd werk mits het voor eigen oefening, studie en gebruik is. Daar moet op grond van de Nederlandse auteurswet en de Europese auteursrecht richtlijn een billijke vergoeding tegenover staan.
- De Thuiskopievergoeding is bedoeld voor rechthebbenden die geen toestemming kunnen geven voor gebruik van hun werk. Het is een beperking van het exclusieve recht van de rechthebbende. Binnen de wettelijke kaders is het alleen mogelijk de Thuiskopieregeling af te schaffen door de rechthebbende toestemming voor een kopie te laten verlenen; dat is niet handhaafbaar en ook voor de consument zal dat onaanvaardbaar zijn. De consument moet en wil een kopie mogen maken; kopiëren verbieden beperkt de informatie vrijheid en gaat tegen de wensen van consumenten in.
- De consument maakt veel kopieën voor eigen gebruik. Dat zijn vaak kopieën van voorbespeelde dragers of van televisie. Dat gaat zeker niet alleen om kopieën van internet. In onze gezamenlijke reactie zijn daarover marktonderzoeksgegevens ingebracht waaruit bijvoorbeeld blijkt dat in 2009 bijna **69%** van de kopieën op een hd recorder afkomstig is van radio, televisie, voorbespeelde gekochte, geleende en gehuurde dragers. Niet van betaalde of onbetaalde downloads, dat zijn dus **offline** kopieën.
- Buiten het downloaden uit illegale bron maken consumenten kopieën voor eigen gebruik door: het kopiëren van CD's of films uit de eigen collectie (platform shifting/ porting), het kopiëren van geleende of gehuurde exemplaren, het opnemen van radio- en televisieprogramma's, het maken van vervolgekopieën van legaal aangeschafte downloads. Voor al deze wijzen van privé kopiëren is een billijke compensatie verschuldigd.
- De inhoud "los zien van de drager" is niet mogelijk zolang niet alle kopieën worden betaald uit een licentiesysteem. De betaalde downloaddiensten die er zijn hebben een klein marktaandeel. Van alle privé - kopieën op een mp3 speler (85%) is **slechts 3,6% een betaalde download**. Het percentage onbetaalde downloads is dat op een mp3 speler 43,7% maar op een DVD 22% en op een hd recorder slechts 10,6%.
- De werkgroep houdt te weinig rekening met het feit dat de Thuiskopievergoeding niet alleen ziet op muziek. Andere werken zoals audio-visuele producties en digitale kopieën van gedrukte media dienen ook gecompenseerd te worden.
- De Werkgroep geeft aan dat, tot aan het moment van afschaffing van alle vergoedingen, uitbreiding van de bestaande heffingen niet wenselijk zou zijn. Het vaststellen van een vergoeding voor "nieuwe" typen dragers (mp3 spelers en hard disk recorders), zoals voorgestaan door Stichting de Thuiskopie, valt echter niet te beschouwen als een uitbreiding van het stelsel. De huidige regeling bepaalt immers dat een billijke vergoeding verschuldigd is met betrekking tot het (voor eigen gebruik) reproduceren op voorwerpen bestemd om een werk ten gehore te brengen, te vertonen of weer te geven. Uit de wet vloeit voort dat een vergoeding verschuldigd is.

Buitenland

- Bijna alle EU lidstaten kennen een Thuiskopievergoedingsregeling. In 14 EU lidstaten is een materiële heffing op mp3 spelers en 16 EU lidstaten kennen een heffing op zowel dragers (blanco opslagmedia) als apparaten.
- Het probleem is nu dat de (hoogte en verdere modaliteiten van) de thuiskopievergoedingen in Europa niet geharmoniseerd zijn. Dit veroorzaakt het probleem van de parallelimporten, waarbij juist de landen die geen of lagere vergoeding kennen (bijv. Luxemburg) zich ontwikkelen tot vrijhavens voor parallelhandel. Dit probleem, dat door de industrie als veruit het belangrijkste wordt genoemd, wordt niet opgelost, als er geen harmonisatie van de thuiskopievergoedingen tot stand komt. Nederland moet dus, anders dan de werkgroep adviseert, wel degelijk haar inspanningen op Brussel richten.

Systematiek

- Als de consument moet kunnen kopiëren dan is het enige werkbare systeem op dit moment dat de consument dat doet middels betaling op basis van kopieergedrag op voorwerpen. Dat past binnen de systematiek van nationale en internationale wetgeving en praktijk.
- De vergoeding kan los worden gezien van de incasso methodiek die gekozen wordt. Daar zijn oplossingen voor te bedenken. Zo zou de betalingsplichtige industrie meer zekerheden geboden kunnen worden indien het te betalen bedrag van tevoren bekend is bijvoorbeeld. Het principe zou wel moeten zijn dat de gebruiker betaalt en dat er een relatie moet zijn tussen de vergoeding en het kopieergedrag.
- Thuiskopie pleit al jaren voor een versie van het Duitse systeem waar lagere tarieven op meerdere voorwerpen gelden. Dat biedt ook voordelen voor betalingsplichtigen doordat de relatie tussen kostprijs en heffing beter wordt en de eventuele handelsbelemmeringen binnen de EU worden beperkt.

Verdeling

- De Thuiskopietarieven zijn al jaren bevroren terwijl daar geen rechtvaardiging voor is. Problemen bij de verdeling van de gelden zijn opgelost. Ultimo 2008 was er nog € 26,7 miljoen te verdelen, dat is 10% van de totale incasso. Dit saldo ziet uitsluitend op de laatste 3 jaren zoals het College van Toezicht en de reglementen voorschrijven.
- Wat betreft de hoogte van de tarieven bevindt Nederland zich in de middenmoot in de EU. Per hoofd van de bevolking is de incasso € 1.03 per jaar.

Conclusie

De Thuiskopieregeling uitfaseren is onrechtvaardig, onnodig en prematuur. Zolang de materiële en immateriële belangen van auteurs- en naburig rechthebbenden niet afdoende zijn gewaarborgd.